

LIETUVOS RESPUBLIKOS 2024 METŲ VALSTYBĖS BIUDŽETO IR SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ FINANSINIŲ RODIKLIŲ PATVIRTINIMO ĮSTATYMO IR SU JUO SUSIJUSIŲ TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas (toliau – Biudžeto įstatymo projektas) parengtas įgyvendinant Lietuvos Respublikos Konstitucijos 130 straipsnį ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 18 straipsnio nuostatomis.

Biudžeto įstatymo projekto tikslas ir uždavinys – užtikrinti valstybės funkcijų vykdymą ir pažangos priemonių įgyvendinimą.

Biudžeto įstatymo projektas parengtas, atsižvelgiant į tai, kad dėl 2022 m. vasario 24 d. pradėtos atviros Rusijos Federacijos karinės agresijos prieš Ukrainą ir jos žmones poveikio pasaulio ekonomikai, išaugusios geopolitinės įtampos lieka poreikis imtis priemonių Lietuvos Respublikos saugumui stiprinti, padėti Ukrainos gyventojams, nukentėjusiems dėl Rusijos Federacijos karinės agresijos, taip pat įvertinant tai, kad Lietuvos Respublikai gali kilti papildomų ir biudžeto sudarymo metu neapibrėžtų finansinių įsipareigojimų dalyvaujant Europos Sąjungos ir tarptautinėse pagalbos Ukrainai iniciatyvose, kartu vertinant tai, kad 2024 metais visoms Europos Sąjungos valstybėms narėms bus taikomas Stabilumo ir augimo paktas¹, bei įvertinant poreikį formuoti valdžios sektoriaus finansų tvarumą išlaikančią fiskalinę politiką, kaip rekomenduoja Europos Komisija².

Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – GPM įstatymo projektas) parengtas įgyvendinant Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ (toliau – Vyriausybės programa), 97 punkte numatytas iniciatyvas, nukreiptas į skurdo ir pajamų nelygybės mažinimą.

GPM įstatymo projektu siekiama prisidėti prie pažeidžiamų asmenų grupių realiųjų pajamų lygio išsaugojimo, skurdo ir nelygybės mažinimo didinant maksimalų taikytiną neapmokestinamųjų pajamų dydį (toliau – NPD). NPD didinimo tikslas ir uždaviniai – mažinti darbo jėgos apmokestinimą mažas ir vidutines pajamas gaunantiems asmenims, nuo 2024 metų taikant didesnę maksimalų taikytiną NPD. Ši priemonė pirmiausia veiktų kaip tikslinė priemonė, nukreipta į socialiai jautresnes gyventojų grupes, užtikrindama jų pajamų ir rankas augimą.

Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 17² ir 46¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Pelno mokesčio įstatymo projektas) parengtas įgyvendinant Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, teisingesnės ir augti palankios mokesčių sistemos krypties iniciatyvas, susijusias su mokesčių lengvatų tikslingumo ir poveikio įvertinimu.

Iki 2023 m. gruodžio 31 d. galioja 2 reikšmingos pelno mokesčio lengvatos: investicinio projekto lengvata, skatinanti kryptingas ir produktyvias verslo investicijas į technologinį atsinaujinimą, ir lengvata filmų gamybai – per netiesioginę paramą filmų gamintojams stiprėjantis Lietuvos kino pramonės sektorius ir pritraukti užsienio filmų gamintojai skatina paslaugų eksporto augimą, o sukurti meninę vertę turintys filmai garsina Lietuvą, kuria pridėtinę vertę kultūrai.

¹ 2005 m. birželio 27 d. Europos Sąjungos Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1055/2005, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo.

² 2023 m. kovo 8 d. Europos Komisijos komunikate „Fiskalinės politikos gairės 2024 metams“.

Pelno mokesčio įstatymo projekto tikslas – siekiant augti palankios mokesčių sistemos toliau skatinti kryptingas ir produktyvias investicijas Lietuvoje ir su kino gamyba susijusių paslaugų sektorių augimą, t. y. papildomai 5 metams pratęsti terminuotas pelno mokesčio lengvatas:

- a) investiciniam projektui;
- b) filmų gamybai.

Toliau kartu Biudžeto įstatymo projektas, GPM įstatymo projektas ir Pelno mokesčio įstatymo projektas vadinami įstatymų projektais.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Biudžeto departamento (direktorė Daiva Kamarauskienė, tel. 239 0130, el. p. daiva.kamarauskiene@finmin.lt) Valstybės ir savivaldybių biudžetų sudarymo skyriaus (vedėja Daiva Žibutienė, tel. 219 9334, el. p. daiva.zibutiene@finmin.lt) patarėjas Artūras Kriūka (tel. 239 0054, el. p. arturas.kriuka@finmin.lt), vyriausioji specialistė Dalia Raudeliūnienė (tel. 239 0182, el. p. dalia.raudeliuniene@finmin.lt), Mokesčių politikos departamento (direktorė Jūratė Laurikėnaitė, tel. 239 0151) Tiesioginių mokesčių ir tarptautinio apmokestinimo skyriaus (skyriaus vedėjas Evaldas Putrimas, tel. 219 9476, el. paštas evaldas.putrimas@finmin.lt) patarėja Živilė Kvedytė (tel. 219 9301, el. paštas zivile.kvedyte@finmin.lt), vyriausioji specialistė Giedrė Vaskinienė (tel. 219 9350, el. paštas giedre.vaskiniene@finmin.lt). GPM įstatymo projekte ir Pelno mokesčio įstatymo projekte numatytų pakeitimų poveikio viešiesiems finansams vertinimus atliko Finansų politikos departamento (direktorius Irmantas Mikulėnas, tel. 219 9342) Pajamų analizės ir planavimo skyriaus vedėja Eglė Bajorinienė (tel. 219 9377, el. p. egle.bajoriniene@finmin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Kiekvieniems biudžetiniams metams valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansiniai rodikliai nustatomi priimant Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 20 straipsnyje nustatyta, kad apmokestinant pajamas iš darbo santykių ar jų esmę atitinkančių santykių taikomas maksimalus mėnesio NPD šiuo metu siekia 625 eurus (t. y. 7 500 eurų per metus). Asmenims, kuriems nustatytas tam tikras neįgalumo lygis, ar riboto darbingumo asmenims, priklausomai nuo negalios ar darbingumo lygio, taikomas 1 005 arba 935 eurų mėnesio (atitinkamai 12 060 arba 11 220 eurų per metus) NPD.

Šiuo metu galiojančiame Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme nustatyta, kad apmokestinamieji vienetai, vykdančys investicinius projektus ir investuojantys į technologinį atsinaujinimą, apmokestinamąjį pelną gali sumažinti iki 100 procentų per 2019–2023 metų mokesčius laikotarpius patirtomis nustatytais reikalavimais atitinkančiomis išlaidomis, skirtomis investiciniams projektams vykdyti.

Pagal šiuo metu galiojančias Pelno mokesčio įstatymo nuostatas, apskaičiuojant pelno mokesťį, iš apmokestinamųjų pajamų gali būti atimamos neatlygintinai Lietuvos filmo gamintojui per 2019–2023 metus suteiktos lėšos filmo ar jo dalies gamybai Lietuvoje, kai:

1) filmas atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus kultūrinio turinio ir gamybos vertinimo kriterijus ir

2) ne mažiau kaip 80 procentų visų filmo ar jo dalies gamybos išlaidų patiriama Lietuvos Respublikoje ir Lietuvos Respublikoje patirtos išlaidos, neatsižvelgiant į netinkamas finansuoti išlaidas, yra ne mažesnės kaip 43 000 eurų, ir

3) bendra visų Lietuvos vienetų ar užsienio vienetų per jų nuolatines buveines Lietuvos Respublikoje suteiktų lėšų suma neviršija 30 procentų visų filmo ar jo dalies gamybos išlaidų.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Biudžeto įstatymo projektas

Naujos teisinio reguliavimo nuostatos, išdėstytos Biudžeto įstatymo projekte, nekeičia šiuo metu galiojančių valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių tvirtinimo nuostatų.

Biudžeto įstatymo projektu siekiama patvirtinti Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinius rodiklius. Teikiamame Biudžeto įstatymo projekte valstybės biudžeto pajamos sudaro 17 008,6 mln. eurų, iš kurių 2 486,9 mln. eurų yra Europos Sąjungos (toliau – ES) ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos, o asignavimai sudaro 20 501,9 mln. eurų, iš jų 3 173,6 mln. eurų – ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos. Numatomas 2024 metų Lietuvos Respublikos Vyriausybės grynojo skolinių įsipareigojimų pokyčių limitas yra (teigiamas) – 2 680,1 mln. eurų. Patvirtinus tokius valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinius rodiklius, valstybės biudžeto deficitą siektų –2,9 procento bendrojo vidaus produkto (toliau – BVP).

Kartu Biudžeto įstatymo projektu siekiama patvirtinti biudžetinių įstaigų pajamas, 2024 metais valstybės veiklos srityse siekiamus 2021–2030 metų nacionaliniame pažangos plane³ nustatytus svarbiausius pažangos uždavinius ir stebėsenos rodiklius, jų faktines bei siektinas reikšmes, savivaldybių biudžetų finansinius rodiklius (valstybės biudžeto specialias tikslines dotacijas savivaldybių biudžetams bei savivaldybių biudžetų prognozuojamas pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio). Taip pat, siekiant sklandaus biudžeto vykdymo, Biudžeto įstatymo projekte siūloma nustatyti Vyriausybės ir kitų institucijų teises vykdamas biudžetą.

Prioritetinės 2024 metų biudžeto kryptys⁴ yra:

✓ susitarimų dėl švietimo įgyvendinimas (siūloma didinti mokytojų, vadovų, dėstytojų, mokslininkų ir kitų pedagoginių ir neakademinių darbuotojų atlyginimus, taip pat skirti lėšų moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai (toliau – MTEP), švietimo pagalbai stiprinti ir kitoms reikmėms);

✓ žmonių pajamų didinimas (siūloma didinti dirbančių asmenų pajamas (statutinių pareigūnų, prokurorų, kultūros įstaigų ir meno darbuotojų, socialinės srities įstaigų darbuotojų ir kt.), socialinę paramą ir pensijų dydžius, skirti lėšų minimaliajai mėnesinei algai (toliau – MMA didinti);

✓ šalies ir visuomenės saugumas (išlaikomas ne mažesnis nei 2,52 procento BVP finansavimas gynybai, skiriama lėšų karinio mobilumo projektams įgyvendinti, parengčiai galimai avarijai Astravo atominėje elektrinėje stiprinti, kibernetinio saugumo plėtros programai įgyvendinti ir kitoms reikmėms);

✓ investicijos į tvarią ir pažangią Lietuvos ateitį (siūloma skirti lėšų investicijoms žaliajai pertvarkai, susisiekimo geležinkelių ir kelių transportui gerinti, alternatyviųjų degalų naudojimui transporto sektoriuje skatinti, investicijoms viešojo administravimo, mokslo, verslo ir inovacijų, socialinės apsaugos, švietimo, viešojo saugumo ir gynybos, skaitmeninės transformacijos, kultūros srityse).

Institucijų teisės vykdyti biudžetą. Biudžeto įstatymo projekte siūloma nustatyti tam tikras institucijų teises vykdyti biudžetą, atsižvelgiant į tai, kad:

1. tam tikrais atvejais iš anksto negalima numatyti konkrečių reikalingų sumų, Finansų ministerijai siūloma suteikti teisę skolintis valstybės vardu;

2. dalis pažangos priemonių nepatvirtinta, todėl, šioms priemonėms finansuoti asignavimus siūlant planuoti Finansų ministerijos rezervinėje programoje, Finansų ministerijai

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020-09-09 nutarimas Nr. 998, su vėlesnėmis redakcijomis

⁴ Daugiau informacijos apie 2024 metų biudžeto kryptis pateikta aiškinamojo rašto 1 priede „2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projektų apžvalga“.

siūloma suteikti teisę perskirstyti Biudžeto įstatymo projekto 9 priede nurodytas pažangos lėšas tarp ministerijų, kai pažangos priemonės bus patvirtintos;

3. siekiant sklandžiai įgyvendinti 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos (toliau – 2014–2020 metų veiksmų programa), Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų lėšomis vykdomus projektus, Vyriausybei arba jos įgaliotai institucijai siūloma suteikti teisę perskirstyti Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas, bendrojo finansavimo lėšas ir lėšas netinkamam finansuoti pridėtinės vertės mokesčiui apmokėti tarp pažangos ir tęstinės veiklos priemonių ir tarp asignavimų valdytojų 2014–2020 metų veiksmų programos, Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų lėšomis įgyvendinamiems projektams užbaigti.

Detalūs valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių paaiškinimai pateikti šio aiškinamojo rašto prieduose, kurie išvardyti šio aiškinamojo rašto 16 punkte ir laikomi šio aiškinamojo rašto sudėtinėmis dalimis.

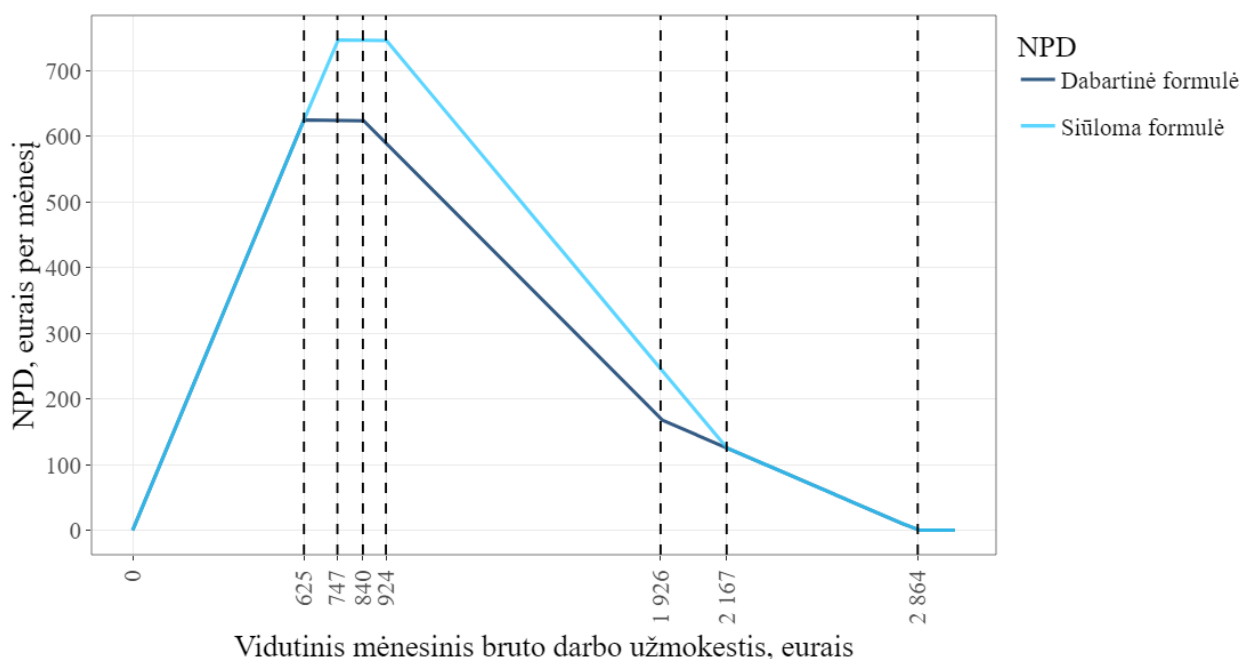
GPM įstatymo projektas

Laikantis nuoseklaus Vyriausybės siekio palaipsniui maksimalų taikytiną NPD artinti prie MMA, kartu siekiant toliau nuosekliai mažinti mokesčių naštą mažiausias pajamas uždirbantiems asmenims, siūloma gyventojams, kurių mėnesio pajamos neviršija 2 167 eurų, už 2024 metus taikyti 20 procentų didesnę nei šiuo metu galiojantį maksimalų taikytiną mėnesio NPD – 747 eurus (atitinkamai didesnę – 8 964 eurų – metinį NPD), gyventojams, kurių pajamos per mėnesį viršija 2 167 eurus, būtų išlaikytas šiuo metu taikomas NPD, t. y. jiems taikytinas NPD ir toliau būtų apskaičiuojamas pagal šiuo metu Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme nustatytą formulę. 2 167 eurų bruto mėnesio atlyginimo riba, iki kurios taikomas didesnis NPD (2023 metais galiojanti riba, iki kurios taikomas didesnis NPD, yra 1 926 eurai), parinkta atsižvelgiant į 2024 metais projektuojamą vidutinį darbo užmokestį ir siekiant užtikrinti tolygų mokesčių naštos paskirstymą asmenims, kuriems NPD didėja, ir asmenims, kurių NPD nesikeičia.

Kadangi dėl šio siūlymo pajamos į rankas didėtų asmenims, uždirbantiems iki maždaug vieno vidutinio darbo užmokesčio, ir nesikeistų daugiau uždirbantiems asmenims, ši priemonė tikslingai prisidėtų prie piniginio skurdo ir pajamų nelygybės lygio Lietuvoje mažinimo, kartu išlaikant efektyvų biudžeto lėšų panaudojimą. Be to, gyventojų pajamų mokesčiu neapmokestinamos MMA dalis taip pat padidėtų – šiuo metu NPD sudaro 74,4 procento MMA, o, priėmus GPM įstatymo projektą, NPD ir MMA santykis 2024 metais sudarytų 80,8 procento.

Kartu tuo pačiu dydžiu, kuriuo didėja maksimalus taikytinas NPD, siūloma padidinti asmenims, kuriems nustatytas tam tikras neįgalumo lygis, ir riboto darbingumo asmenims taikytiną NPD, t. y. nuo 1 005 iki 1 127 eurų (didesnį neįgalumo ar mažesnę darbingumo lygį turintiems asmenims), kitiems asmenims – nuo 935 iki 1 057 eurų.

Siūlomi NPD pakeitimai 2024 metams pateikiami grafike.

Priėmus GPM įstatymo pakeitimus, asmens, uždirbančio MMA, mėnesio pajamos į rankas padidėtų 75,2 euro (įskaitant paties MMA didėjimo poveikį), 1 000 eurų uždirbančio asmens pajamos padidėtų 30,24 euro, o uždirbančio 2 167 eurus ir daugiau – nesikeisėtų.

Pelno mokesčio įstatymo projektas

Siekiant skatinti kryptingas investicijas, orientuotas į produktyvumo didinimą, kartu sudarant sąlygas verslo perėjimui prie aukštųjų ir vidutiniškai aukštų technologijų, įvertinant tai, kad tikslinės lengvatos sudaro galimybes prisidėti prie šio tikslo pasiekimo, svarbu ir toliau skatinti sukurtų technologijų įsisavinimą, technologinį atsinaujinimą, toliau taikant lengvatas visai produktyvių investicijų grandinei (kartu su galiojančia MTEP) lengvata, leidžiančia 3 kartus iš pajamų atskaityti vykdant šią veiklą patirtas sąnaudas, vadinamąjį patentų dėžutės režimą taikant pelnui, gaunamam iš vykdant MTEP veiklą sukurtų išradimų komercializavimo – naudojantis šiuo režimu uždirbtas pelnas, gautas iš patentais apsaugotų išradimų naudojimo, perleidimo ir panašiai, apmokestinamas lengvatiniu 5 procentų mokesčio tarifu). Atsižvelgiant į tai, kad šiuo aspektu investicinio projekto lengvata yra reikšmingiausia tiek pagal ja besinaudojančių įmonių skaičių, tiek pagal reinvesticijų apimtį (vertinant 6 metų laikotarpį, šia lengvata besinaudojančių įmonių skaičius nuosekliai augo, pavyzdžiui, 2017 metais lengvata pasinaudojo 1,5 tūkst. įmonių, 2022 metais – 2,2 tūkst. įmonių, o jų investicijoms skirtos sumos, deklaruotos kaip apmokestinamasis pajamas mažinančios, lengvatos sąlygas atitinkančios investicijos, augo dar reikšmingiau – 2017 metais tokios investicijos siekė 439 mln. eurų, 2022 metais investicijoms skirta suma sudarė 938 mln. eurų), ir siekiant, kad ir toliau būtų skatinamas įmonių produktyvumas bei verslo konkurencingumas, būtų sudarytos palankesnės sąlygos investicijoms į technologinį atsinaujinimą, taip pat užtikrinant lengvata siekiamų tikslų pasiekiamumo stebėseną, siūloma pratęsti terminuotos investicinio projekto lengvatos taikymo terminą dar 5 metams – iki 2028 m. gruodžio 31 d.

Vertinant lengvatą filmų gamybai, nustatyta reikšminga jos įtaka kino pramonės sektoriaus augimui: per visą lengvatos taikymo laikotarpį nuo 2014 iki 2021 metų pasinaudojusios lengvatos schema neatlygintinai lėšų suteikė 228 Lietuvos įmonėms, bendrai buvo pritraukta 50,7 mln. eurų lėšų filmų gamybai (iš jų 36 mln. eurų buvo skirta užsienio filmų gamybai), filmų gamintojai Lietuvoje išleido 200 mln. eurų (iš jų užsienio gamintojai Lietuvoje išleido daugiau nei 140 mln. eurų), neatlygintinai suteiktų lėšų sumos kasmet auga (filmų gamintojų 2021 metais gauta suma buvo didžiausia per visą lengvatos veikimo laikotarpį – 15 mln. eurų, kuri, palyginti su 2020 metų

rezultatais, išaugo 26 procentais), atitinkamai didėja ir filmo gamintojų Lietuvoje išleidžiamos sumos (2021 metais ši suma buvo didžiausia – 37,9 mln. eurų). Atsižvelgiant į tai, kad pelno mokesčio lengvatos filmų gamybai modelis prisidedamas prie Lietuvos kino pramonės ir jos konkurencingumo tarptautinėje rinkoje skatinimo stiprina Lietuvos paslaugų sektorių (užsienio filmų gamintojai naudojami apgyvendinimo, maitinimo, transportavimo ir kitomis paslaugomis), skatina atvykstantąjį turizmą, taip pat sudaro palankesnes sąlygas pritraukti užsienio šalių kino gamybos projektų, per sukurtus meninę vertę turinčius filmus garsinti Lietuvą, kurti pridėtinę vertę kultūrai, siūloma pratęsti pelno mokesčio lengvatos filmų gamybai taikymo terminą dar 5 metams – iki 2028 m. gruodžio 31 d.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikia imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymų projektus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Galima priimtų įstatymų įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priėmus įstatymų projektus, įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai nenumatoma.

7. Galima priimtų įstatymų įtaka verslo sąlygoms ir plėtrai

NPD padidinimas lemtų mažiausias pajamas uždirbančių gyventojų gaunamų pajamų į rankas padidėjimą, kartu prisidėtų prie vartojimo skatinimo, o tai turėtų teigiamą įtaką ir verslui.

Pratęsus lengvatos taikymą investiciniams projektams, ir toliau bus sudarytos palankios sąlygos produktyvioms verslo investicijoms į technologinį atsinaujinimą ir plėtrą, geresnės prielaidos aukštųjų ir vidutiniškai aukštų technologijų augimui Lietuvos pramonės struktūroje.

Tolesnis Lietuvos ir užsienio filmų gamybos Lietuvoje skatinimas didins atitinkamų paslaugų paklausą, kartu sudarydamas prielaidas šiame sektoriuje veikiančio smulkiojo ir vidutinio verslo plėtrai.

8. Įstatymų projektų atitiktis strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymų projektus, galiojančių įstatymų pakeisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

10. Įstatymų projektų atitiktis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams ir įstatymų projektų sąvokų ir jas įvardijančių terminų įvertinimas Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymų projektais neapibrėžiama naujų sąvokų ir jas įvardijančių terminų.

11. Įstatymų projektų atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir ES teisei

Įstatymų projektų nuostatos neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis, ES dokumentams.

12. Įstatymams įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, šių aktų rengėjai ir terminai

Priėmus Biudžeto įstatymo projektą, Vyriausybė arba jos įgaliota institucija paskirstys asignavimus pagal programas.

Priėmus GPM įstatymo projektą, turės būti pakeistas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2019 m. gruodžio 12 d. įsakymas Nr. VA-93 „Dėl Pavyzdinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM311 formos ir jos priedų formų ir jų užpildymo, pateikimo bei tikslinimo taisyklių patvirtinimo“ (rengėja – Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos).

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetinais metais)

Padidinus maksimalų taikytiną NPD ir NPD, taikomą asmenims, kuriems nustatytas tam tikras neįgalumo lygis ir riboto darbingumo asmenims, preliminariu skaičiavimu, valstybės ir savivaldybių biudžetai per metus neteks apie 241,2 milijono eurų pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio.

Priėmus Pelno mokesčio įstatymo projektą, numatomas bendras neigiamas poveikis valstybės biudžeto pajamoms 2025 ir vėlesniais metais – 153,4 mln. eurų:

Įstatymo pakeitimas	Poveikis valstybės biudžeto pajamoms, mln. eurų
2025 ir vėlesniais metais	
Lengvatos filmų gamybai pratęsimas	-17,1
Investicinio projekto lengvatos pratęsimas	-136,3

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai, rekomendacijos ir išvados

Vertinimų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Biudžetas“, „savivaldybės biudžetas“, „neapmokestinamasis pajamų dydis“, „gyventojų pajamų mokestis“, „pajamų nelygybė“, „investicinio projekto lengvata“, „filmų gamyba“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaškinimai

Kartu su šiuo aiškinamuoju raštu teikiami tokie aiškinamojo rašto priedai: 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projektų apžvalga (1 priedas); 2024 metų valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal programas projektas (2 priedas); 2024 metų Vyriausybės skolinimosi programa (3 priedas); Valstybės investicijų 2024–2025 metų programoje numatytų kapitalo investicijų paskirstymo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus (investicijų projektų įgyvendinimo programas) projektas (4 priedas).